

ELŐTERJESZTÉS

a Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés
2025. április 25-i ülésére

Tárgy: Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata 2024. évi környezetvédelmi jelentésének elfogadása

Az előterjesztést készítette:

Dongó József
környezetvédelmi és klíma referens

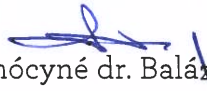
Tárgyalásra megkapta:

közgyűlés bizottságai

Törvényességi véleményezésre megkapta:

dr. Svircevic Nikola
vármegyei aljegyző

Törvényességi észrevételelem nincs:

dr. Bajmócné dr. Balázs Tímea
vármegyei jegyző

BÁCS-KISKUN VÁRMEGYEI
KÖZGYŰLÉS ELNÖKE

Iktatószám: 5319-1/2025.

ELŐTERJESZTÉS

a Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés
2025. április 25-i ülésére

Tárgy: Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata 2024. évi környezetvédelmi jelentésének elfogadása

Tisztelt Közgyűlés!

Környezetünk megóvása napjaink egyik kiemelt feladata, amelynek szabályozási kereteit elsősorban a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvtv.) határozza meg. A téma kiemelt jelentőségét igazolja, hogy Magyarország Alaptörvényének XXI. cikke az egészséges környezethez való jogot az alapvető jogok között nevesíti.

A fent hivatkozott jogszabályokon túl Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében különösen ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi környezetvédelmet.

A Kvtv. és a kapcsolódó jogszabályok által érintett fő területek a környezetvédelmi tervezést, a levegőtisztaság- és zajvédelmet érintik. Ezen jogszabályok rendelkezései határoznak meg feladat- és hatásköröket az önkormányzatok számára.

A Kvtv. 46. § (2) bekezdése rendelkezik a vármegyei önkormányzatok épített és természeti környezet védelmével kapcsolatos feladatairól, melyek a következők:

- a) a települési önkormányzatokkal és az illetékes vármegyei területfejlesztési tanáccsal egyeztetve vármegyei környezetvédelmi programot készít a Kvtv. 48/D. §-ban foglaltak szerint, amelyet a vármegyei közgyűlés hagy jóvá;
- b) előzetes véleményt nyilvánít a települési önkormányzati környezetvédelmi programokról, illetve kezdeményezheti azok megalkotását;
- c) állást foglal a települési önkormányzatok környezetvédelmet érintő rendeleteinek tervezetével kapcsolatban;
- d) elősegíti a Kvtv. 58. § (7) bekezdése szerinti egyezség létrehozását;
- e) javaslatot tehet települési önkormányzati környezetvédelmi társulások létrehozására.

A Kvtv. 48/D. § (1)-(3) bekezdései a vármegyei környezetvédelmi programhoz kapcsolódóan fogalmaznak meg további rendelkezéseket a vármegyei önkormányzatok számára. Eszerint a vármegyei környezetvédelmi program tartalmazza a Kvtv. 48/B. § (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően azokat a célokat és intézkedéseket, amelyek elérése, illetve megvalósítása vármegyei szinten hatékony és indokolt.

A hivatkozott § (2) bekezdése kimondja továbbá, hogy a vármegyei közgyűlés gondoskodik a vármegyei környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását. Ehhez kapcsolódóan a (3) bekezdés szerint a vármegyei önkormányzat éves költségvetéséről szóló zárszámadásával egyidejűleg beszámol a vármegyei környezetvédelmi program végrehajtásának előző évi alakulásáról.

Jelen előterjesztés – a fent hivatkozott jogszabályi rendelkezések figyelembevételével – elsősorban Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Kvtv. szerinti feladataihoz kapcsolódó 2024. évi eseményeit veszi sorra, bemutatja továbbá a Környezetvédelmi Program végrehajtásának 2024. évi alakulását.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy szíveskedjen az előterjesztést megtárgyalni és a határozat-tervezet szerinti döntését meghozni.

Kecskemét, 2025. április

Vedelek Norbert
elnök

HATÁROZAT - TERVEZET

Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének
...../2025. (IV.25.) határozata

Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata 2024. évi környezetvédelmi jelentésének elfogadása

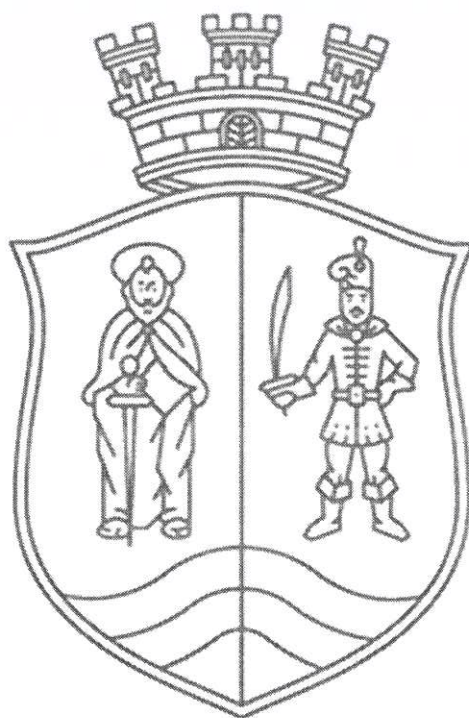
Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Közgyűlése megtárgyalta Vedelek Norbertnek, a vármegyei közgyűlés elnökének 5319-1/2025. számú előterjesztését és az alábbi határozatot hozza:

1. A Közgyűlés elfogadja Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata 2024. évi környezetvédelmi jelentését a határozat melléklete szerinti tartalommal.

Felelős: Vedelek Norbert elnök

Határidő: értelemszerűen

Értesülnek: vármegyei közgyűlés tisztségviselői, tagjai, vármegyei jegyző, vármegyei aljegyző

Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata 2024. évi környezetvédelmi jelentése

2025. április

Tartalom

I.	Bevezetés	3
II.	Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Kvtv. szerinti feladatainak végrehajtása és a 2024. év kapcsolódó eseményei	3
III.	Bács-Kiskun Megye Környezetvédelmi Programja végrehajtásának 2024. évi alakulása.....	4
III.1.	A TOP keretében 2022-2024 között teljesült indikátorok bemutatása:.....	5
III.2.	A BKMKP céljaihoz illeszkedő, 2022-2024 között megvalósult TOP projektek bemutatása	5
IV.	Kitekintés Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzatának egyéb környezetvédelmi vonatkozású irányelveire, elfogadott dokumentumaira, munkásságára	33
IV.1.	Gazdasági Program (2020-2024) kivonata szerint	33
IV.2.	Gazdasági Program (2025-2029) kivonata szerint	33
IV.3.	Klímastratégia	35
IV.4.	Fenntartható Energia- és Klímaakciótervek	35
IV.5.	Energetikai fejlesztések.....	37
IV.6.	Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanáccsal kapcsolatos feladatok.....	37

I. Bevezetés

Környezetünk megóvása napjaink egyik kiemelt feladata, amelynek szabályozási kereteit elsősorban a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvtv.) határozza meg. A Kvtv. az alábbiak szerint rögzíti a vármegyei önkormányzatoknak az épített és természeti környezet védelmével kapcsolatos feladatait:

- a települési önkormányzatokkal és az illetékes vármegyei területfejlesztési tanáccsal egyeztetve vármegyei környezetvédelmi programot készít a Kvtv. 48/D. §-ban foglaltak szerint, amelyet a vármegyei közgyűlés hagy jóvá;
- előzetes véleményt nyilvánít a települési önkormányzati környezetvédelmi programokról, illetve kezdeményezheti azok megalkotását;
- állást foglal a települési önkormányzatok környezetvédelmet érintő rendeleteinek tervezetével kapcsolatban;
- elősegíti a Kvtv. 58. § (7) bekezdése szerinti egyezség létrehozását;
- javaslatot tehet települési önkormányzati környezetvédelmi társulások létrehozására.

A Kvtv. 48/D. § (2) bekezdése szerint a vármegyei közgyűlés gondoskodik a vármegyei környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását.

Ezen feladatok végrehajtásához kapcsolódóan a Kvtv. előírja a vármegyei önkormányzatok számára azon kötelezettséget, miszerint az éves költségvetésről szóló zárszámadással egyidejűleg be kell számolniuk a vármegyei környezetvédelmi program végrehajtásának előző évi alakulásáról.

A fent hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján jelen dokumentumban mutatjuk be a Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) fent hivatkozott jogszabályi rendelkezések szerinti feladataihoz kapcsolódóan a 2024-es év eseményeit, valamint a Környezetvédelmi Program végrehajtásának 2024. évi alakulását.

II. Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Kvtv. szerinti feladatainak végrehajtása és a 2024. év kapcsolódó eseményei

- A Kvtv. 46. § (2) bekezdés a) pontja szerinti feladatkörben eljárva **2022. év novemberében elkészült „Bács-Kiskun Megye Környezetvédelmi Programja”,** melyet a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés az 58/2022. (XI.25.) határozatával fogadott el.
- A Kvtv. 46. § (2) bekezdés b) pontja szerinti feladatkörben eljárva **2024. év során összesen 1 db környezetvédelmi programot** - 2024. február 6-án Kunszentmiklós Város Önkormányzatának települési környezetvédelmi programját – véleményezett az Önkormányzat.

- A Kvtv. 46. § (2) bekezdés c) pontja szerinti feladatkörben eljárva **2024 év során 2 db önkormányzati rendelet tervezetével kapcsolatban fogalmazott meg javaslatokat az Önkormányzat:** 2024. március 25-én Baja Megyei Jogú Város Önkormányzata Képviselő-testületének a fás szárú növények megóvásáról szóló 12/2023. (V.2.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatával kapcsolatban, míg 2024. április 8-án Érsekcsanád Község Önkormányzata Képviselő-testületének az avar és növényi hulladék nyílttéri égetéséről szóló 7/2005. (IV.14.) számú önkormányzati rendelet módosításának tervezete került véleményezésre.
- A Kvtv. 46. § (2) bekezdés d) pontja szerinti (települési önkormányzatok környezetvédelmi alapjait érintő bevétel arányos megosztási egyezség) feladatkörben intézkedés nem történt.
- A Kvtv. 46. § (2) bekezdés e) pontja szerinti feladatkörben eljárva 2024. év során Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata javaslatot nem tett környezetvédelmi társulás(ok) létrehozására.

III. Bács-Kiskun Megye Környezetvédelmi Programja végrehajtásának 2024. évi alakulása

Bács-Kiskun Megye Környezetvédelmi Programjának (a továbbiakban: BKMKP) monitoring és tervezési feladatai tartalmazzák, hogy évente készüljön összefoglaló előrehaladási jelentés az előző évben megvalósult fejlesztésekről. A 2024-es évben nem készült ilyen tartalmú jelentés, jelen dokumentum az első dokumentum a BKMKP előrehaladásának bemutatására.

A BKMKP három átfogó stratégiai célt és egy horizontális célt fogalmazott meg:

1. Stratégiai cél: Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése Bács-Kiskun megye területén
2. Stratégiai cél: Bács-Kiskun megye természeti értékeinek és erőforrásainak védelme, helyreállítása, fenntartható használata
3. Stratégiai cél: Az erőforrás-takarékosság és a -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése Bács-Kiskun megyében
4. Horizontális cél: A társadalom környezettudatosságának erősítése, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodási képesség javítása.

A fenti célok megvalósítását az Önkormányzat területi szereplőként a Terület-és Településfejlesztési Operatív Program (a továbbiakban TOP) keretében tudta érvényesíteni.

III.1. A TOP keretében 2022-2024 között teljesült indikátorok bemutatása:

TELJESÍTETT INDIKÁTOR ÉRTÉK	CO22	A rehabilitált talaj összkiterjedése	ha	77
	CO30	Megújuló energiaforrások: A megújulóenergia-termelés további kapacitása	kW	4 809
	CO32	Energiahatékonyság: A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év	12 033 323
	CO34	Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése (tonna CO2 egyenérték)	tonna	201
		Az üvegházhatású gázok kibocsátás csökkenése (t/év)	t/év	17 907
		A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség (GJ/év)	GJ/év	27 741
		A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség (PJ/év)	PJ/év	1 512
		Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés (GJ/év)	GJ/év	198 152
		Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés (PJ/év)	PJ/év	0,05
		Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	kilométer	181
		Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	darab	60
		Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	darab	22
		Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	m ²	262 022

III.2. A BKMKP céljaihoz illeszkedő, 2022-2024 között megvalósult TOP projektek bemutatása

A jelen pontban található táblázat a 2024.12.10-i EUPR lekérdezés adatai alapján került összeállításra.

Az adatok forrása a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében megvalósuló integrált területi programok jóváhagyásáról szóló 1612/2016. (XI. 8.) Korm. határozat.

TELEPÜLÉS EK/FELHÍVÁSOK	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK CO2 2	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK CO30	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK CO32	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK CO34	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK	TELJESÍTÉSI INDIKÁTOR ÉRTÉK
	A rehabilitált talaj összkiterjedése	Megújuló energiaforrások: A megújuló energiaforrásokból előállított energia mennyisége (PJ/év)	Energiahatékonyság: A középület primerenergia-fogyasztásának csökkenése	Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése (tonna CO2 egyenérték)	Üvegházhatást okozó gázok csökkenése: az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése CO2 egyenérték (t)	A megújuló energiaforrásokból előállított energia mennyisége (PJ/év)	Energiahatékonyság: A középület primerenergia-fogyasztásának csökkenése (PJ/év)	Energiahatékonyság: A középület primerenergia-fogyasztásának csökkenése (PJ/év)	Kialakított kerékpárút, almi létesítmények hossza	Kialakított kerékpárút, almi létesítmények hossza	Kialakított kerékpárút, almi létesítmények hossza	Kialakított kerékpárút, almi létesítmények hossza	Kialakított kerékpárút, almi létesítmények hossza	Kialakított kerékpárút, almi létesítmények hossza	Kialakított kerékpárút, almi létesítmények hossza	Kialakított kerékpárút, almi létesítmények hossza
Ágasegyháza	ha	kW	kWh/év	tonna	CO2 egyenérték (t)	GJ/év	GJ/év	GJ/év	Kilométer	Darab	Darab	Darab	Darab	Darab	Darab	Darab
TOP-3.2.1-15		0,05	19 037,57		39,87	-41,45		521,19								
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése		0,05	4 867,57		11,36	-41,45		164,11								
TOP-3.2.1-16																
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése			14 170,00		28,51			357,08								

TOP-3.2.1-16	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése		46 614,13				86,67											1 174,66					
Fülöpháza		0,01	11 684,28				24,90	28,80										265,64					
TOP-3.2.1-15	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése																						
		0,01	11 684,28				24,90	28,80										265,64					
Fülöpiakab		6,70	7 889,57				15,96	24,12										138,52					
TOP-3.2.1-16	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése																						
		6,70	7 889,57				15,96	24,12										138,52					
Gátér			12 538,57				27,29											315,97					
TOP-3.2.1-16	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése																						
Hajos		6,00	16 357,85				29,75	25,74										347,87					
TOP-3.2.1-16	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése																						
		6,00	16 357,85				29,75	25,74										347,87					
Harkakötöny			25 813,57				52,16											650,50					
TOP-3.2.1-16	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése																						
			25 813,57				52,16											650,50					

IV. Kitekintés Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzatának egyéb környezetvédelmi vonatkozású irányelveire, elfogadott dokumentumaira, munkásságára

IV.1. Gazdasági Program (2020-2024) kivonata szerint

Az Önkormányzat messzemenően elkötelezett a klímavédelem iránt, az elmúlt években számos olyan fejlesztést hajtott végre, illetve koordinált, amelyek a vármegyéből származó üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklését, illetve a módosuló éghajlati feltételekhez való alkalmazkodást szolgálták. Az Önkormányzat ösztönző szerepet kíván betölteni a jövőben is a klímaváltozással kapcsolatos beruházások, újítások, fejlesztések terén, ennek érdekében 2017-ben elfogadta Bács-Kiskun megye 2030-ig szóló, de 2050-ig is kitekintéssel bíró klímastratégiáját. E dokumentum kijelöli azokat a fő fejlesztési, cselekvési irányokat, amelyeket követve, illetve megvalósítva a módosuló éghajlati feltételek nem eredményeznének a következő évtizedekben aránytalanul nagy terhet a lakosság, az itt működő intézmények, és a különböző ágazatokban, de mindenekelőtt az agráriumban tevékenykedő vállalkozások számára, mindemellett Bács-Kiskun vármegye saját lehetőségeivel arányban kivenné a részét a klímaváltozás folyamatának mérsékléséből.

A klímastratégia által kijelölt fejlesztési keretrendszer gyakorlati megvalósításának lehetőségeit Bács-Kiskun Megye Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (a továbbiakban SECAP) tartalmazza. Az Önkormányzat csatlakozott a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez, ezzel önként vállalta, hogy területén 40%-os CO₂ kibocsátás csökkentést ér el 2030-ig, valamint részt vesz az éghajlatváltozás helyben jelentkező hatásaihoz való alkalmazkodási folyamatokban. A kibocsátáscsökkentési és Alkalmazkodási célok elérése érdekében 63 db intézkedést nevesít a SECAP.

Bács-Kiskun vármegye SECAP-jának végrehajtásáért elsődlegesen az Önkormányzat a felelős. Az akcióterv végrehajtása ugyanakkor a teljes lakosság, valamint intézményi, vállalkozói, gazdálkodói kör együttműködését igényli, önmagában egyik szektor sem lehet képes a lefektetett célok maradéktalan elérésére. Ennek érdekében nélkülözhetetlen az önkormányzatok, közintézmények, civil szervezetek és a gazdasági szereplők között kialakított eredményes partnerségi kapcsolatok fenntartása.

IV.2. Gazdasági Program (2025-2029) kivonata szerint

Az Önkormányzat a következő években is kiemelt figyelmet fordít a környezetvédelem és a klímavédelem területére, biztosítva ezzel a térség fenntartható fejlődését és természeti erőforrásainak megőrzését. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény alapján az Önkormányzat feladatai tovább bővíülhetnek, különös tekintettel a fenntarthatósági, energiahatékonysági és természetvédelmi fejlesztések összehangolására.

Az Önkormányzat a korábban kidolgozott környezetvédelmi programja mentén folytatja tevékenységét, amely hosszú távú stratégiát határoz meg a térség fenntarthatósági céljainak elérésére. Ennek részeként feladata lesz a települési környezetvédelmi programok összehangolása, a fenntarthatósági célkitűzések meghatározása, valamint egy olyan monitoring-rendszer kialakítása, amely lehetővé teszi a környezetvédelmi és klímavédelmi

intézkedések hatékonyságának nyomon követését. A környezetvédelmi program végrehajtása a Bács-Kiskun Vármegyei Klíma Platform tagjainak és további érintett szereplők (például DTKH Nonprofit Kft.) bevonásával valósítható meg.

Az Önkormányzat szakmai támogatást nyújt a települési önkormányzatok környezetvédelmi intézkedéseinek végrehajtásához, beleértve a helyi környezetvédelmi rendeletek véleményezését és harmonizációját a nemzeti és uniós előírásokkal. Emellett szerepet vállal a környezeti szemléletformáló programok szervezésében, támogatva a lakosság és a vállalkozások klímatudatosságának növelését. Fontos feladatként kezeli a pályázati források elérésének elősegítését, különösen az energiahatékonysági, fenntartható mobilitási és természetvédelmi projektek területén.

A Közgyűlés által 2018-ban elfogadott **Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv (SECAP)** alapján az Önkormányzat az alábbi klímavédelmi intézkedéseket hajtja végre a következő években:

- A klímastratégia és a SECAP időszakos felülvizsgálata és aktualizálása, négyévente.
- Az üvegházhatású gázok kibocsátási leltárának frissítése és folyamatos monitorozása.
- Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási intézkedések kiterjesztése, különös figyelmet fordítva a Homokhátság vízgazdálkodási kihívásaira.
- Az önkormányzati épületek energiahatékonyságának javítása, új energetikai korszerűsítési pályázatok előkészítésével.

Az Önkormányzat **helyi természeti értékek védelmében** is fokozottabb szerepet vállal, amely magában foglalja:

- Helyi jelentőségű védett területek kijelölését és kezelésük összehangolását a települési önkormányzatokkal és természetvédelmi szervezetekkel.
- Erdőtelepítési és zöldterület-fejlesztési programok koordinálását, különösen a városi és külterületi klímaadaptációs célok érdekében.
- Vizes élőhelyek megőrzését és rehabilitációját, elősegítve a természetes vízháztartás helyreállítását és a biodiverzitás megőrzését.

A vármegye fenntartható fejlődésének érdekében az Önkormányzat fontos feladata lesz **Bács-Kiskun Vármegye Körforgásos Gazdaság Stratégiájának** elkészítése, amely elősegíti a térség települési hulladékgazdálkodási rendszereinek összehangolását, valamint támogatja a hulladékcsökkentési programokat, különösen a lakosság és a vállalkozások körében. Ezzel párhuzamosan kidolgozásra kerül **Bács-Kiskun Vármegye Községi Energia Fejlesztési Terve**, amely az energiahatékonysági fejlesztéseket és a helyi megújuló energiaforrások hatékony kihasználását szolgálja.

A **zöld közlekedés és fenntartható mobilitás fejlesztése** kiemelt szerepet kap a következő években. Az Önkormányzat az alábbi intézkedéseket támogatja a közlekedési ágazat karbonlábnyomának csökkentése érdekében:

- Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése, összhangban a TOP Plusz és más pályázati forrásokkal.
- Elektromos járművek használatának ösztönzése, különösen az önkormányzati intézmények flottájában.
- Zöld közösségi közlekedési megoldások bevezetése, például elektromos buszok, carsharing programok, valamint közösségi tömegközlekedési hálózatok fejlesztése.

A **környezettudatos szemlélet formálása** és a lakossági tájékoztatás is az Önkormányzat kiemelt feladatai közé tartozik. A következő években az alábbi területeken kíván előrelépést elérni:

- Oktatási programok és ismeretterjesztő kampányok szervezése az éghajlatváltozásról, az energiahatékonyságról és a hulladékcsökkentés lehetőségeiről.
- Iskolai és közösségi szemléletformáló rendezvények támogatása, mint például faültetési akciók, vízvédelmi programok és fenntarthatósági kampányok.
- Önkormányzati zöld programok és támogatási lehetőségek népszerűsítése, ösztönözve a lakosság aktív részvételét a fenntartható fejlődést támogató kezdeményezésekben.

Az Önkormányzat a következő években is elkötelezetten dolgozik a környezetvédelem és klímavédelem területén, hogy elősegítse a vármegye fenntartható fejlődését, támogassa a települési önkormányzatok zöld kezdeményezéseit, valamint hozzájáruljon a lakosság életminőségének javításához és a természeti erőforrások védelméhez.

IV.3. Klímastratégia

Az Önkormányzat a Környezeti és Energhatékonsági Operatív Program keretében 30 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert a megyei klímastratégia elkészítésére. A projekt megvalósítása 2016. november 1-jén indult és 2017. december 31-én zárult, azóta fenntartás alatt van.

A projekt célja az éghajlatváltozásra adott válaszok kereteinek meghatározása, az alkalmazkodás és kockázatkezelés előmozdítása, valamint a klímaváltozás megelőzését szolgáló tevékenységek megtervezése volt. Ennek alapját a Bács-Kiskun Megyei Klímastratégia adta, amely a térség számára közös cselekvési irányokat fogalmazott meg az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése és az alkalmazkodási eszközök meghatározása érdekében.

A projekt keretében nagy hangsúlyt kapott a Homokhátság, a lösztájak és a folyó menti települések környezeti veszélyeinek elemzése, valamint a megelőzés és mérséklés érdekében kitűzött cselekvési irányok kidolgozása. A dokumentum részletes helyzetelemzést, problémák azonosítását, célokat és intézkedéseket tartalmazott.

A projekt eredményeként megalakult az Éghajlatváltozási Platform, amely elősegítette a stratégia megosztását az ágazati szereplőkkel, a társadalom klímatudatosságának növelését és a helyi kapacitások megerősítését. 2024.11.13-án tartottuk meg az éves Éghajlatváltozási Platform ülést, ahol a platformbeszélgetésen a vármegyei klímastratégia újragondolása volt a téma.

A projekt záró fenntartási jelentése elfogadásra került 2024. december 19-én.

IV.4. Fenntartható Energia- és Klímaakciótervek

A Közgyűlés 52/2016. (IX.30.) Kgy. határozatával döntött arról, hogy az TOP-3.2.1-15 kódszámú, „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” című pályázati felhívásra támogatási kérelmet nyújt be. A **SECAP kidolgozása Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat részére** című, **TOP-3.2.1-15-BK1-2016-00044** azonosító számú támogatási kérelem támogatásban részesült.

A konzorciumban részt vevő önkormányzatok Szentkirály Községi Önkormányzat, Bátya Község Önkormányzata, Kunadacs Község Önkormányzata. A Megyei Klímastratégiában kijelölt fő fejlesztési, cselekvési irányok által kijelölt fejlesztési keretrendszer gyakorlati megvalósításának lehetőségeit a projekt eredményeképpen elkészített megyei Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv (a továbbiakban: SECAP) tartalmazza.

A konzorciumi partnerek SECAP dokumentumai elkészültek és elfogadásra kerültek 2018-ban:

- Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés részéről a (vár)megyei SECAP a 83/2018.(IX.28.) számú határozatával,
- Szentkirály Község Önkormányzata részéről a települési SECAP az 52/2018 önkormányzati határozatával,
- Kunadacs Község Önkormányzata részéről a települési SECAP a 115/2018 (IX.27.) határozatával,
- Bátya Község Önkormányzata részéről a települési SECAP a 116/2018 határozatával.

Az elfogadást követően 2 évente be kell számolni az időközben megvalósult fejlesztésekről, 4 évente felül kell vizsgálni a dokumentumban szereplő üvegházhatásúgáz-kibocsátási leltár tartalmát.

A projekt keretében 2020-ban kidolgozásra került a Bács-Kiskun Megyei SECAP nyomkövetési jelentésének összeállításához szükséges módszertan, valamint megtervezésre került a monitoring folyamat.

A projekt megvalósítása 2020-ban befejeződött. A projektet 5 év fenntartási kötelezettség érinti, 2024. december 19-én a 4. fenntartási jelentés beküldésre került.

Az Önkormányzat 2020. április 6-án támogatási kérelmet nyújtott be a TOP keretében meghirdetésre került fenti kódszámú, „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” című pályázati felhívásra. A **„SECAP-ok kidolgozása Bács-Kiskun megyében”** című, **TOP-3.2.1-16-BK2-2020-00001** azonosító számú projekt 70.000.000,- Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült.

A felhívás szerint támogatási kérelem benyújtására kizárólag konzorciumi formában volt lehetőség, konzorciumvezetőként megyei önkormányzatok szerepelhettek, konzorciumi tagok pedig csak helyi önkormányzatok lehettek. Ennek megfelelően az Önkormányzat, mint konzorciumvezető vett részt a projekt megvalósításában, amely keretében elkészült a konzorciumi partnerek: Baja Város Önkormányzat, Kalocsa Város Önkormányzata, Kiskőrös Város Önkormányzata, Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata, Kiskunhalas Város Önkormányzata, Kiskunmajsa Város Önkormányzata, Lajosmizse Város Önkormányzata és Tiszakécske Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (a továbbiakban: SECAP). A felhívás lehetőséget adott a vármegye területén működő hat Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösség (a továbbiakban: HACS-ok) SECAP-jainak az elkészítésére is, de mivel ezek a szervezetek nem lehetnek konzorciumi partnerek, ezért a vármegyében található valamennyi HACS-nak az Önkormányzat készítette azt el, ezzel lefedve a vármegye teljes térségét.

A projekt záró szakmai beszámolója 2022. 12. 28-án elfogadásra került.

Az elfogadást követően 2 évente be kell számolni az időközben megvalósult fejlesztésekről, 4 évente felül kell vizsgálni a dokumentumban szereplő üvegházhatásúgáz-kibocsátási leltár tartalmát.

A projekt 2022. szeptember 30-án befejeződött, a záró helyszíni ellenőrzés a támogatásban részt vevő mindegyik konzorciumi tag vonatkozásában 2023. március 8-án eredményesen lezárult.

A projektet 5 év fenntartási kötelezettség érinti, 2024. 05.08-án az első fenntartási jelentés beküldésre került.

IV.5. Energetikai fejlesztések

A Közgyűlés 51/2016. (IX.30.) Kgy. határozatával döntött arról, hogy a TOP-3.2.1-15 kódszámú, „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” című pályázati felhívásra támogatási kérelmet nyújt be. Az Energiahatékonyság növelése Baja Nemzetiségi Központ épületén című, TOP-3.2.1-15-BK1-2016-00041 azonosító számú pályázat 68.107.480,- Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült.

A projekt keretein belül konzorcium formájában az Önkormányzat és a Hivatal együttesen nyújtottak be támogatási kérelmet. A projekt célja az volt, hogy 6500 Baja, Szabadság út 23. szám alatt található Nemzetiségi Központ épületén, (mely az Önkormányzat tulajdonában áll) energetikai felújítás valósuljon meg. Az energetikai korszerűsítés keretein belül központifűtés került kiépítésre kondenzációs gázkazánnal, ezenfelül tetőszigetelés, homlokzatszigetelés, nyílászárók cseréjére és akadálymentesítésre került sor.

A felújítási munkálatok befejeződtek, így 2020. október 16-án került sor a műszaki átadásra. Az átadást követően az ott dolgozó kollégák egy képzésen vettek részt, mely keretein belül bemutatásra került a teljes projekt és a várható energetikai megtakarítás is.

A projekt fizikai befejezése 2020. október 31. napjával zárult.

A projekt megvalósítás befejezésétől számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalni kellett, hogy a projekt megfelel a 1303/2013/EU Rendelet 71. cikkében foglaltaknak, a fenntartási időszak alatt az érintett ingatlan funkcióját fenn kell tartani. Az ingatlan a hivatal telephelyeként működik, a közigazgatási szerződések szerint ott a vármegyei területi nemzetiségi önkormányzatoknak biztosít elhelyezést.

A 3. sorszámú Fenntartási Jelentést 2024. 05. 27-én a támogatóhoz benyújtottuk.

IV.6. Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanáccsal kapcsolatos feladatok

A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács (a továbbiakban: Térségi Fejlesztési Tanács) Bács-Kiskun, Csongrád és Pest Vármegye Önkormányzatai által életre hívott szervezet. A munkaszervezeti feladatok ellátásával a Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatalt bízták meg. A Térségi Fejlesztési Tanács koordinálja az érintett vármegyei önkormányzatoknak és egyéb, a Térségi Fejlesztési Tanács munkájában résztvevő szervezeteknek a Homokhátság vízutánpótlása érdekében végzett tevékenységét.

A Tanács 2024-ben IV. alkalommal hirdette meg a Csatári Bálint szakdolgozat és diplomamunka pályázatot a partner felsőoktatási intézmények hallgatói számára.

A pályázatban részt vevő felsőoktatási intézmények:

- Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Szent István Campus
- Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víztudományi Kar
- Neumann János Egyetem Kertészeti és Vidékfejlesztési Kar
- Szegedi Tudományegyetem Földrajzi és Földtudományi Intézet

A hallgatók a Csatári pályázatra 2024. július 12. napjáig nyújthatták be pályaművüket. A pályázatok eredményhirdetése a IV. Csatári Bálint Konferencia keretében, 2024. november 13-án történt meg. Ezen esemény keretében zajlott az Éghajlatváltozási Platform szakmai beszélgetés. A rendezvény hozzájárult a klímaváltozáshoz történő hatékony alkalmazkodás lehetőségeinek széles körben való elterjesztéséhez.

A 2024-ben elfogadott Duna-Tisza Közi Homokhátság Területfejlesztési Konceptiója és Programja által megfogalmazott célok, prioritások és fejlesztési elképzelések alapján elkészült a Homokhátság Cselekvési Terv, amely a javasolt beavatkozások a gazdaság fejlesztésén, illetve a tágabban értelmezett ökológiai adottságok javításán keresztül járul hozzá a Homokhátság fejlődéséhez.

A program központjában a vegetációs vízviSSzatartás, a földhasználat változtatása és az optimális területhasznosítás ösztönzése áll. A vízviszonyok javítása érdekében emberi beavatkozásokra pozitív hatással bíró intézkedéseket kívánnak végrehajtani.

A javasolt beavatkozások a gazdaság fejlesztésén keresztül, valamint az ökológiai adottságok javításával járulnak hozzá a térség fejlődéséhez. Mivel a Homokhátság különböző részeinek eltérő adottságai és fejlődési potenciálja van, a gazdasági és ökológiai beavatkozások területileg és indokoltságukban szoros összhangban kell, hogy működjenek.

A Homokhátság komplex problémáira átfogó, integrált megközelítéssel kell válaszolni, egy komplex program keretében.

A Cselekvési Terv megvalósítására az Önkormányzat Támogatási Kérelmet nyújtott be a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériumhoz, a Támogatói Okirat 2024. december 17-én került aláírásra. A Cselekvési Tervben megjelenő programelemek megvalósításra a 2025-2026-os években kerül sor, amely programelemek az alábbiak:

1. Homokháti Speciális Célprogram - A mezőgazdasági termelők gazdálkodási szokásainak, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásának felmérése
2. Esőkert rendszer létesítése közösségi összefogással - mintajellegű települési csapadékvíz gazdálkodási projekt
3. Vízörző Fenntarthatósági Csoportfoglalkozás – Élményalapú projektmunka

A BKMKP felülvizsgálata a tervidőszak felénél (3 év elteltével) vagy a módosítási igények függvényében szükséges. Az Önkormányzat a felülvizsgálatot 2025 év 4. negyedévében tervezi, amelyet 2026 évben kíván a közgyűlés elé terjeszteni. A felülvizsgálat célja a jogszabályi változásoknak, és az újonnan azonosított környezeti konfliktusoknak megfelelő aktualizálás.

Új környezetvédelmi program készítése pedig 6 év elteltével 2028-ban esedékes. Célja az előző BKMKP megvalósításának teljes kiértékelése és új, 6 évre szóló program megalkotása az aktuális Nemzeti Környezetvédelmi Program célkitűzéseire illeszkedve.